

## บทที่ 1

### บทนำ

#### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ส่วนที่ 8 สิทธิและเสรีภาพในการศึกษา มาตรา 49 กล่าวว่าบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่งและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตย่อมได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ เด็กที่ไม่มีโอกาสได้เรียนในระบบการศึกษาในปัจจุบันมีเด็กนอกระบบที่ออกจากระบบการศึกษา ในระดับประถมศึกษา (สูงสุด) และเด็กนอกระบบที่ออกจากระบบการศึกษาในระบบ ระบบมัธยมศึกษา (รองลงมา) ถึงแม้ทางรัฐบาลได้ออกกฎหมายบังคับให้เด็กเรียน 15 ปี ในระบบก็ตาม แต่ความเป็นจริงแต่ละโรงเรียนก็มีการถูกประเมินการศึกษาจากหน่วยงานต่างๆ เช่น สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จึงทำให้แต่ละโรงเรียนต้องสร้างเด็กให้ได้มาตรฐาน ทั้งเป็นคนดีและเป็นคนเก่งจึงทำให้เด็กที่มีคุณภาพตกต่ำกว่ามาตรฐานหลุดออกจากการศึกษาในระบบที่ละคนสองคนซึ่งเด็กกลุ่มนี้เป็นเด็กที่น่าสงสารเนื่องจากเป็นเด็กที่เรียนไม่เก่ง มีปัญหาครอบครัว เป็นเด็กยากจน มีปัญหาขาดคนเข้าใจ เมื่อเด็กกลุ่มดังกล่าวหลุดออกจากระบบการศึกษาก็ทำให้เด็กดำเนินชีวิตตามยถากรรม ขณะที่เพื่อนเรียนในระบบ แต่เด็กกลุ่มนี้ต้องอยู่ที่บ้าน อยู่ตามร้านเกม อยู่ตามสถานบันเทิงต่างๆ และจะก่อปัญหาแก่สังคมต่อไป เช่น ก่อปัญหาขายเสฟติดก่อปัญหาอาชญากรรม ก่อปัญหาการทำร้ายร่างกายกัน ปัญหาลักทรัพย์ และปัญหาอื่นๆ สำหรับแนวทางในการแก้ไขปัญหาคเด็กนอกระบบ เราจะทำอย่างไร เราก็คงต้องเอาเด็กนอกระบบกลับเข้าสู่ระบบ แต่ถ้าเป็นระบบในปัจจุบันกลุ่มเด็กนอกระบบดังกล่าวคงไม่สามารถเข้าไปสู่ในระบบได้เนื่องจากโรงเรียนแต่ละแห่งคงไม่ยอมรับ เราคงต้องหาระบบที่มีมาตรฐานต่ำกว่าการศึกษาในระบบ เช่น ระบบการศึกษานอกโรงเรียน หรือการออกแบบกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงานหรือองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) ต่างๆ ที่ต้องออกแบบกิจกรรมหลักสูตรเพื่อรองรับเด็กนอกระบบ เช่น หลักสูตรประกอบอาชีพเพื่อให้เด็กนอกระบบมีอาชีพในการทำงานได้ในอนาคต วัดหรือสถานปฏิบัติธรรมสามารถช่วยเด็กกลุ่มนี้ได้ระดับหนึ่งแต่คงต้องมีการปรับเปลี่ยนกิจกรรมในการสอนหรืออบรม (สุทธิชัย ปัญญโรจน์, 2555, หน้า 32-50)

โดยเฉพาะนักเรียนที่ด้อยโอกาสที่มีสาเหตุมาจากถูกบังคับให้ขายแรงงาน ที่อยู่ในธุรกิจบริการทางเพศ ถูกทอดทิ้ง ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เร่ร่อน ได้รับผลกระทบจากเอตส์ ชนกลุ่มน้อย ถูกทำร้าย ทารุณ ฐานะยากจน ปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด และกรณีอื่น ๆ ที่มีผลต่อการขาดโอกาสทางการศึกษา จากจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ในระบบและด้อยโอกาสปีการศึกษา 2551 - 2553 ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปรากฏว่าปีการศึกษา 2551 จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ในระบบ มีจำนวน 3,159,133 คน ด้อยโอกาส มีจำนวน 414,869 คน คิดเป็นร้อยละ 13.13 ปีการศึกษา 2552 จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ในระบบ มีจำนวน 3,198,568 คน ด้อยโอกาส มีจำนวน 743,087 คน คิดเป็นร้อยละ 23.23 และ ปีการศึกษา 2553 จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ในระบบ มีจำนวน 3,200,819 คน ด้อยโอกาส มีจำนวน 1,175,820 คน คิดเป็นร้อยละ 36.74 จากจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ปีการศึกษา 2551 - 2553 มีนักเรียนที่ด้อยโอกาสเพิ่มขึ้น สาเหตุดังกล่าวนี้เป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้เรียน ถ้านักเรียนที่ขาดโอกาสทางการศึกษาเหล่านี้ ได้มีโอกาสได้รับการศึกษาจะส่งผลให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข และเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม สำหรับการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่ขาดโอกาสเหล่านี้ จึงเป็นภารกิจหลักของหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการศึกษาดังแต่ในระดับส่วนกลางจนถึงระดับหน่วยย่อย ได้แก่ สถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่สำคัญในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมกับกลุ่มเด็กที่ขาดโอกาสต่างๆ เหล่านี้ ในการที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน หรือโอกาสทางการศึกษาให้กับนักเรียนที่ขาดโอกาส ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งขององค์กรหลักในการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยจึงให้ความสนใจ ที่จะศึกษาการบริหารจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้เกิดประสิทธิผล โดยคำนึงถึงคุณภาพที่ได้มาตรฐาน ตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 รวมทั้งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 เราจะมีทิศทางไปทางไหนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนหนึ่งก็เป็นงานเดิมที่ต้องดำเนินการต่อไป อีกส่วนหนึ่งก็เป็นงานใหม่ตามนโยบายของรัฐบาล หากน่านโยบายของรัฐบาลใหม่มาวิเคราะห์เป็นกลุ่ม ๆ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีงานโครงการที่จะดำเนินการใน พ.ศ. 2555 ในด้านการสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา เช่น เรียนฟรีจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาสำหรับเด็กพิการ และด้อยโอกาส และการศึกษาทางเลือก เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการต่อไป อีกส่วนหนึ่ง

ก็เป็นงานใหม่ตามนโยบายของรัฐบาล หากน่านโยบายของรัฐบาลใหม่มาวิเคราะห์เป็นกลุ่มๆ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีงานโครงการที่จะดำเนินการใน พ.ศ. 2555 ในด้านการสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา เช่น เรียนฟรีจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาสำหรับเด็กพิการ และด้อยโอกาส และการศึกษาทางเลือก เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549, หน้า 24)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีโรงเรียนในสังกัด 188 โรงเรียน เป็นโรงเรียนขยายโอกาสที่เปิดสอนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1- ม.3) รวม 53 โรงเรียน มีนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 4,548 คนและในจำนวนนี้มี 1 โรงเรียน ที่เปิดสอนถึงระดับชั้นมัธยมปลาย มีครูที่รับผิดชอบสอนระดับชั้นมัธยมศึกษา รวม 1,006 คน ตามสภาพความขาดแคลนครุสาขาวิชาเอกเฉพาะทาง ครูประจำกลุ่มสาระ สถานที่ สื่ออุปกรณ์ห้องเรียน ที่ถือว่าพร้อมตามสภาพที่ไม่พร้อมเพียงเพื่อสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพและได้เรียนจบการศึกษาภาคบังคับ สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ต้องบริหารจัดการบุคลากรให้ครูหนึ่งคนต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ที่นอกเหนือสาขาวิชาเอกที่ตนเองถนัด ด้วยการฝึกอบรมและหาความรู้เพิ่มเติมทำหน้าที่อื่นๆ เพิ่มเติม เช่น งานแนะแนว กิจกรรมลูกเสือ คณิตรินาฏศิลป์ ภาษาต่างประเทศ การสอนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เคมี-ฟิสิกส์ ฯลฯ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อบรรลุจุดหมายของหลักสูตร ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2551 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1, 2557, หน้า 10 - 13) ที่มุ่งหวังให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (ธีรนุช ธีรทีป, 2548, หน้า 1-3) เนื่องจากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ยังมีสภาพความพร้อมที่หลากหลาย ต้นทุนชีวิตนักเรียนที่แตกต่างกัน หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลายรูปแบบทั้งด้านบวกและด้านลบ (อินทรา ฮวดเจริญ, 2550, หน้า 146) การบริหารงบประมาณต้องได้รับการสนับสนุนจากองค์กรเอกชน ท้องถิ่น ผู้ปกครอง และหน่วยงานราชการต่างสังกัด เข้าไปให้การส่งเสริม เพื่อให้ให้นักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ได้รับโอกาสที่เท่าเทียม

การดำเนินงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ต่อเนื่องและยั่งยืนควรทำอย่างไร ในบริบทของโรงเรียนขยายโอกาส การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การรู้ข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียน การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนาในความดูแลให้กลับมามีพฤติกรรมดีขึ้น ตามที่สถานศึกษาและชุมชนมุ่งหวัง ครูประจำชั้นจะมีการเอาใจใส่ต่อนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน

สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา นั้น โรงเรียนจะมีวิธีการดูแลเอาใจใส่หาวิธีการช่วยเหลืออย่างไร การส่งต่อในกรณีที่มีปัญหาต่อการช่วยเหลือ และนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น กรณีเด็กที่มีความสามารถพิเศษหรือเด็กอัจฉริยะเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กค้อยโอกาสควรจะทำอย่างไร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549, หน้า 1-2)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัญหา การนำระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

### ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 

การกำหนดขอบเขต ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยจำแนกตาม ขั้นตอนการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 53 คน ครู จำนวน 53 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 106 คน

ขั้นที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักวิชาการที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเป็นผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับรางวัลเกี่ยวกับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจากหน่วยงานต่างๆ จำนวน 8 คน

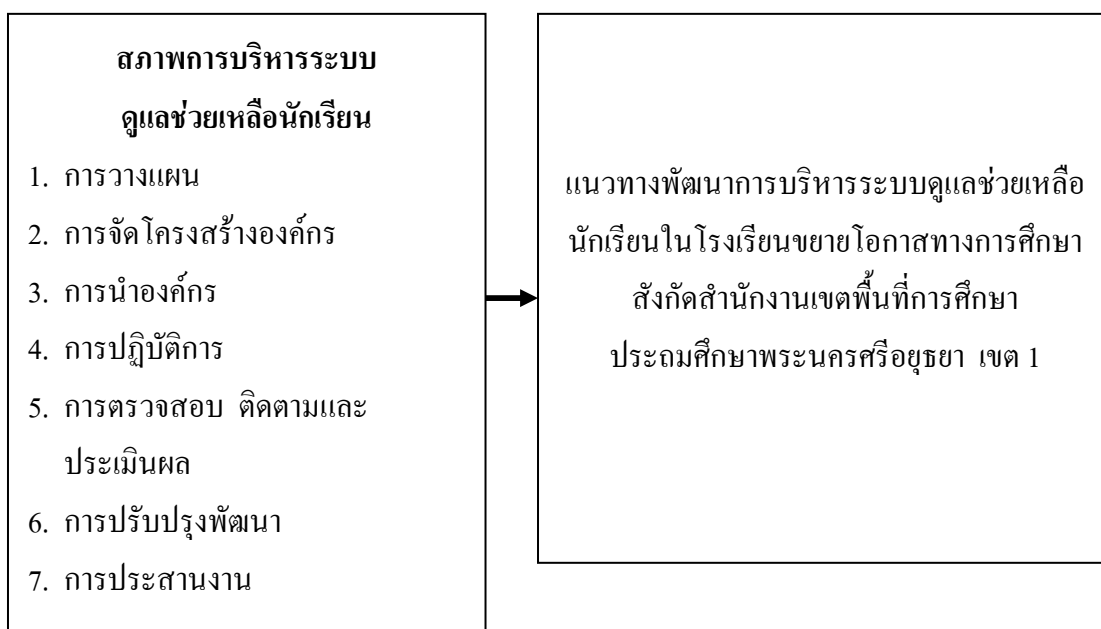
## 2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 สภาพการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2 แนวทางพัฒนาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

### กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของอวยชัย ศรีตระกูล (2556, หน้า 56) มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังแสดงในภาพดังนี้



ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

## นิยามศัพท์เฉพาะ

สภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของผู้บริหาร เพื่อให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 บรรลุเป้าหมายตามกระบวนการ POLDCA-Co คือ การวางแผน (Planning) โครงสร้างองค์กร (Organizing) การนำองค์กร (Leading) การปฏิบัติการ (Doing) การตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล (Controlling) การปรับปรุงพัฒนา (Acting) การประสานงาน (Coordinating)

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การวิเคราะห์บริบทสถานศึกษาและจัดทำแผนปฏิบัติงาน การคัดกรองนักเรียน จัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกำหนดกลยุทธ์ เป้าหมายและตัวชี้วัดให้ชัดเจนกำหนดแผน/โครงการและกิจกรรม

2. การจัดโครงสร้างองค์กร (Organizing) หมายถึง การกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ครอบคลุมบุคลากรทุกฝ่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน การออกแบบโครงสร้างองค์กรขึ้นอยู่กับบริบทขนาด และสถานการณ์ของแต่ละโรงเรียน มีการพัฒนาทีมงานอย่างต่อเนื่อง

3. การนำองค์กร (Leading) หมายถึง ผู้บริหารต้องศึกษาข้อมูล นโยบาย ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างรอบด้าน แบบอย่างที่ดี และเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมตามระบบ สามารถสร้างแรงจูงใจสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรทุกคน

4. การปฏิบัติการ (Doing) ทีมงาน (Staff) หมายถึง ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว เครื่องช่วยผู้ปกครอง ทีมนักเรียนชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด ขนาดของทีมงานขึ้นอยู่กับบริบท ขนาดโรงเรียน ปริมาณนักเรียน และสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ทีมงานต้องมีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมสำคัญในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการพัฒนาและสรุปผลการทำงานร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ

5. การตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล (Controlling) มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ จัดทำแผนการควบคุม ติดตามและประเมินผล จัดทำเครื่องมือบันทึกผลการปฏิบัติและการรายงานผลการปฏิบัติ ควรจัดทำระบบโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อให้การทำงานเป็นระบบมากขึ้น

6. การปรับปรุงพัฒนา (Acting) หมายถึง การนำผลการตรวจสอบติดตามเสนอต่อที่ประชุมของโรงเรียน ให้ระดมความคิดเห็นจากทุกฝ่าย วิเคราะห์สภาพปัญหาสถานการณ์และแสวงหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้ได้มาตรฐาน ตามกระบวนการบริหารต่อไป

7. การประสานงาน (Coordinating) เป็นหัวใจของระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู ต้องใช้ทักษะการประสานงานกับผู้ปกครองและชุมชนอย่างรอบด้านใช้

เทคนิคการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับเครือข่ายเพื่อการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนให้บรรลุเป้าหมายประสบความสำเร็จ

สภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ความดีในการปฏิบัติหรือไม่ ปฏิบัติของผู้บริหารในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ซึ่งวัดได้จาก แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง วิธีการปฏิบัติ สำหรับผู้บริหารในการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ดี จำนวนการไม่ปฏิบัติ สูงกว่าร้อยละ 50 ซึ่งได้มาโดยการจัดประชุมสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 คน

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้น อนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พุทธศักราช 2547 โดย ยึดเอาตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบเป็นหลัก จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. ผู้บริหาร หมายถึง บุคลากรที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในปี การศึกษา 2557

2. ครู หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากโรงเรียนให้เป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบหลัก ในงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

### ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับสภาพ และแนวทางการพัฒนาระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

2. ผลการวิจัยครั้งนี้ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนหรือ ผู้ที่สนใจสามารถนำไปเป็นแนวทางในการบริหารและการปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. ผลการวิจัยครั้งนี้โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 สามารถนำไปการพัฒนาการบริหารระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1